

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

02.10.2025

г. Заинск

№ 449

**«Татарстан Республикасы Зэй муниципаль
районы территориясендә жылылык белән
тээмин итү системаларында оператив-диспетчерлык
идарәсе механизмын раслау турында»**

«Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 133-ФЗ номерлы, 2010 елның 27 июлендә кабул ителгән «Жылылык белән тээмин итү турында» 190-ФЗ номерлы федераль законнары нигезендә, Россия Федерациясе Энергетика министрлыгының «Жылылык сезонына әзерлекне бәяләү кагыйдәләрен раслау турында» 2024 елның 13 ноябрендәге 2234 номерлы боерыгы белән, Зэй муниципаль районын тотрыклы жылылык белән тээмин итү максатларында, оператив мәгълүмат алу һәм Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы территориясендәге жылылык белән тээмин итү объектларының һәм системаларының ышанычлылыгын тикшереп тору максатларында, Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Башкарма комитеты

каrar бирә:

1. Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы территориясендә авария хәлләрен электрон модельләштерүне кулланып, жылылык белән тээмин итү системаларында оператив-диспетчерлык идарәсе механизмын кушымта нигезендә расларга.
2. Зэй муниципаль районы Башкарма комитетының «Зэй муниципаль районы территориясендә жылылык белән тээмин итү системаларында оператив-диспетчерлык идарәсе механизмын раслау турында» 2021 елның 24 ноябрендәге 703 номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.
3. Әлеге карарны хокукий порталда бастырып чыгарырга һәм Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.
4. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.
5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз жаваплылыгымда калдырам.

**Башкарма комитеты житәкчесе
вазыйфаларын башкаручы**

Р.Н.Камалова

Жылылык белән тээмин итү системаларында оператив-диспетчерлык идарәсе механизмы

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Зэй муниципаль районы территориясендә жылылык белән тээмин итү системаларында оператив-диспетчерлык идарәсенәң әлеге механизмы (алга таба – механизм) жылылык белән тээмин итүче оешмаларның оператив-диспетчерлык хезмәтләренәң, идарәче оешмаларның һәм жылылык энергиясен кулланучыларның жылылык белән тээмин итү мәсьәләләре буенча үзара хезмәттәшлеген билгели.

1.2. Күрсәтелгән оешмаларның төп бурычы-жылылык челтәрләренәң һәм жылылык куллану системаларының тотрыклы һәм өзлексез эшләвен тээмин итү, жылылык белән тээмин итүнең бирелгән режимнарын саклау, жылылык чыганаclarында, жылылык челтәрләрендә һәм жылылык куллану системаларында аварияләрне кисәтү, локальләштерү һәм бетерү буенча оператив чаралар күрү.

1.3. Күпфатирлы йортларның гомуми мөлкәтен ремонтлауны һәм карап тотуны гамәлгә ашыручы, кулланучыларны эксплуатация җаваплылыгы чикләрендә жылылык белән тээмин итүче барлык жылылык белән тээмин итүче оешмаларның, идарәче оешмаларның тәүлек бue эшләүче оператив-диспетчерлык хезмәтләре һәм авария - торгызу бригадалары булырга тиеш. Штат расписаниеләрендә мондый хезмәтләр каралмаган оешмаларда оператив җитәкчелек бурычлары тиешле боерык белән билгеләнгән затка яки җитәкчегә йөкләнә.

1.4. Локаль жылылык белән тээмин итү системасын эксплуатацияләү буенча оператив-диспетчерлык хезмәтләре гамәлләрен гомуми координацияләүне жылылык белән тээмин итү оешмасы, авария хәлен локальләштерү һәм бетерү буенча – авария хәленә килеп чыккан эксплуатация җаваплылыгы чикләрендә оешманың оператив-диспетчерлык хезмәте гамәлгә ашыра.

1.5. Локаль жылылык белән тээмин итү системасын эксплуатацияләү буенча оператив-диспетчерлык хезмәтләре гамәлләрен гомуми координацияләүне жылылык белән тээмин итү оешмасы, авария хәлен локальләштерү һәм бетерү буенча – авария хәленә килеп чыккан эксплуатация җаваплылыгы чикләрендә оешманың оператив-диспетчерлык хезмәте гамәлгә ашыра.

1.6. Жылылык белән тээмин итүдә озакка сузылган тәнәфесләр китереп чыгара торган эшләр күләме шактый зур булган очракта, Зэй муниципаль районының гадәттән тыш хәлләр һәм янгын куркынычсызлыгын тээмин итү комиссиясе карары белән торгызу эшләренә җирлекнең махсуслаштырылган төзелеш-монтаж һәм башка предприятиеләре җәлеп ителә.

2. Энергия белән тээмин итү чыганакларында, энергия куллану челтәрләрендә һәм системаларында аварияләр барлыкка килгәндә һәм аларны бетергәндә оператив-диспетчерлык һәм авария-торгызу хезмәтләренең үзара эшчәнлеге.

2.1. Авария килеп чыгу, кулланучыларны энергия белән тээмин итүне сүндерү яисә чикләү турында хәбәр алганда, тиешле оешманың диспетчеры авария урынында куркынычсызлыкны тээмин итү буенча оператив чаралар күрә (коймалау, яктырту, саклау һ. б.) һәм авария хәлләрен бетерү буенча инструкция нигезендә эш итә.

2.2. Авария хәленең барлыкка килүе, аны локальләштерү һәм бетерү буенча кабул ителгән карар турында диспетчер кичекмәстән үзгәрткән булган элемент каналлары аша үз җиһазларын һәм коммуникацияләрен үзгәрткән яки туктатырга кирәк булган оешмаларның диспетчерларына, кулланучыларның диспетчерлык хезмәтләренә хәбәр итә. Шулай ук авария хәленең килеп чыгуы һәм кулланучыларны жылылык белән тээмин итүне торгызу вакыты турында районның бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенә мәжбүри рәвештә хәбәр ителә.

2.3. Йорт эчендәге инженерлык жылылык челтәрләрендә авария килеп чыкканда, жылылык белән тээмин итүче оешма диспетчеры бу хакта кичекмәстән авыл җирлегә администрациясенә һәм күпфатирлы йортта гомуми мөлкәтне карап тотучы идарәче оешманың җаваплы затына хәбәр итә.

2.4. Кулланучыларга жылылык энергиясен чикләү яисә сүндерү режимын кертү турындагы карар, авыл җирлегә администрациясә белән килештереп, жылылык белән тээмин итүче оешмалар җитәкчеләгә тарафыннан кабул ителә.

2.5. Жылылык белән тээмин итү һәм жылылык куллану системаларын сүндерү һәм бушату турында командалар тиешле диспетчерлык хезмәтләре аша уза.

2.6. Авария нәтижәсендә кешеләрнең гомеренә, җиһазларның, инженерлык коммуникацияләренең яисә корылмаларның җимерелү куркынычы туганда, жылылык белән тээмин итүче оешмаларның диспетчерлары жайланманы эштән чыгару турында килештермичә генә, әмма авария хәлендәге жылылык-механика жайланмасын яисә жылылык челтәрләре участокларын эштән чыгару эшләре тәмамланганчы һәм сүндерелгәнчә, авыл җирлегә администрациясенә һәм кулланучыларга (кирәк булган очракта) кичекмәстән хәбәр итеп, боерык бирәләр.

2.7. Аварияне бетерү өчен җаваплы зат түбәндәгеләрне үтәргә тиеш: - кирәк булганда диспетчерлык хезмәтләре аша авария урынында корылмалар коммуникациясә булган оешмаларның һәм ведомстволарның тиешле вәкилләрен чакыртырга, аварияне бетерү өчен җир эшләре башкаруны алар белән килештерергә; - җир асты коммуникацияләрендә эшләр башкаруны оештырырга һәм эшләргә башкаруның имин шартларын тээмин итәргә; - авария-торгызу эшләре тәмамланганнан соң (яисә нинди дә булса этап) эш схемасын, жылылык белән тээмин итүнең һәм кулланучыларны тоташтыруның бирелгән параметрларын эшләтеп җибәрү программасы нигезендә торгызу өчен тиешле диспетчерлык хезмәтләренә хәбәр итәргә тиеш.

2.8. Авария килеп чыккан урында үз коммуникацияләре яки корылмалары булган барлык милек рәвешләрендәгә оешмалар һәм предприятиеләр жылылык белән

тәэмин итүче оешма диспетчеры чакыруы буенча аварияне бетерү эшләрән башкару шартларын килештерү өчен үз вәкилләрән 1 сәгать эчендә тәүлекнең теләсә кайсы вакытында җибәрергә тиеш.

3. Энергия белән тәэмин итү системаларын эксплуатацияләгәндә оператив-диспетчерлык хезмәтләрнен үзара эшчәнлегә

3.1. Көн саен сменаны кабул иткәннән соң, шулай ук кирәк булганда, смена буена җылылык белән тәэмин итүче оешмаларның диспетчерлары Зәй муниципаль районы Бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенен дежурныена «УГЗ ИК ЗМР» МКУ (алга таба - БББХ тел. 7-40-01, 112) җылылык чыганаclarының һәм җылылык челтәрләрнен эш режимнары турында, төзәтмәләр кертү турында, энергия объектларының факттагы температура һәм җил йогынтысы буенча эш режимнары, җылылык белән тәэмин итү системасының нормаль эш режимына йогынты ясый торган объектлардагы авария хәлләре турында оператив мәгълүмат тапшыралар.

3.2. Кулланучыларның планлы рәвештә сүндерелүен (җылылык йөртүче параметрларының үзгәрүен) раслау өчен җылылык белән тәэмин итүче оешмаларның диспетчерлык хезмәтләре Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Башкарма комитетына, кулланучыларга һәм БДДХ нә билгеләнгән эшләргә 10 көн кала хәбәр итәләр.

3.3. Кулланучылар (юридик затлар) балансындагы җиһазларны планлаштырылган ремонтка чыгару Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Башкарма комитетына һәм БДДХ нә билгеләнгән эшләргә 10 көн кала, ә авария булган очракта - кичекмәстән мәҗбүри мәгълүмат белән башкарыла.

3.4. Котельныйларга салкын су бирүне озак вакытка туктатуга китергән аварияләр вакытында җылылык белән тәэмин итүче оешма диспетчеры, БДДХ нә хәбәр итеп, кулланучыларны салкын су белән тәэмин итүне тулысынча туктатуга кадәр чикли.

3.5. Җылылык белән тәэмин итү системасы объектларына электр энергиясен бирүне чикләүгә яки туктатуга китерә торган электр челтәрләрнендә һәм трансформатор подстанцияләрнендә планлы яисә авария-торгызу эшләрән башкарганда, әлегә электр челтәрләре һәм трансформатор подстанцияләре карамагында булган оешманың диспетчеры, тиешенчә, 10 көн алдан яисә кичекмәстән тиешле җылылык белән тәэмин итүче оешманың диспетчерына һәм БДДХ нең оператив дежурныйга бу өзелүләр турында, эшләрнен башлану һәм тәмамлану срокларын күрсәтеп хәбәр итәргә тиеш.

3.6. Тышкы һава температурасы җылылык белән тәэмин итү системасының җылылык чыганаclarында җылылык генерацияләү куәтләре җитмәгән күрсәткечләргә кадәр төшкән очракларда җылылык белән тәэмин итү оешмасы диспетчеры, Зәй муниципаль районы Башкарма комитеты белән килештереп, Кулланучыларга җылылык энергиясен җибәрүне чикли.

3.7. Яңа объектларны сафка кертү бары тик экологик, технологик һәм атом күзәтчелегә буенча Федераль хезмәт (Ростехнадзор) һәм җылылык белән тәэмин итүче оешма рөхсәте белән генә башкарыла, бер үк вакытта Зәй муниципаль районы Башкарма комитеты хәбәр итә.

3.8. Кулланучының язма заявкасы буенча ремонтка чыгарылган объектларны кертү жылылык белән тээмин итүче оешмаларның рөхсәте белән заявкада күрсәтелгән кулланучының жаваплы заты үтенече буенча башкарыла. Заявкalar буенча эшләр тәмамланганнан соң югарыда күрсәтелгән предприятиеләрнең һәм оешмаларның оператив житәкчеләре Бердәм дежур диспетчерлык хезмәтенә (БДДХ) хәбәр итә.

4. Техник документация

4.1. Жылылык белән тээмин итүче оешмаларның оператив-диспетчерлык хезмәтләренең һәм жылылык энергиясен кулланучыларның үзара мөнәсәбәтләрен билгели торган документлар булып түбәндәгеләр тора: - әлеге Механизм; - жылылык Генерацияләү жайланмаларының, жылылык челтәрләренең һәм жылылык куллана торган жайланмаларның куркынычсызлык техникасы һәм эксплуатациясе буенча гамәлдәге норматив-техник документация; - әлеге жайланманы эксплуатацияләүгә һәм техниканың куркынычсызлыгына кагылышлы эчке инструкцияләр гамәлдәге норматив-техник документацияне исәпкә алып эшләнгән; - жылылык белән тээмин итүче предприятиеләр житәкчеләре тарафыннан расланган жылылык энергия жайланмаларында авария һәм гадәттән тыш хәлләрне бетерү буенча авария-ремонт бригадаларының эш планнары. Эчке инструкцияләргә жылылык белән тээмин итү чыганаclarында жылылык энергиясе, электр куәте яисә ягулык вакытлыча житешмәгәндә кулланучылар аварияләр, чикләүләр һәм сүндерүләр вакытында гамәлләрнең жентекләп эшләнгән оператив планы кертелергә тиеш. Инструкцияләргә мөмкин булган авария хәлендәге күчерүләр схемалары беркетелергә, кайнар су белән тээмин итүне һәм жылытуны сүндерү, биналарның жылылык челтәрләрен һәм жылылык куллану системаларын бушату, аларны алга таба тутыру һәм авария режимының эшләнгән вариантлары вакытында эшкә кертү тәртибе күрсәтелергә, көчәйтелгән һәм исәпләнмәгән режимнарда персоналның кизү торуын һәм гамәлләрен оештыру билгеләнергә тиеш. Жылылык белән тээмин итү. Һәр оешмада кирәкле эксплуатация документациясенең конкрет исемлегә аның житәкчелеге белән билгеләнә.